Ungdomars egen upplevelse av att ha genomgått viktkirurgi

Malin Örn
Doktorand Avdelningen för pediatrik, Institutionen för kliniska vetenskaper, Göteborgs universitet

Specialistsjuksköterska Barnmedicin, Regionalt Obesitascentrum barn, Drottning Silvias barnsjukhus

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Obesitas behandling

Obesitaskirurgi

20-50 Ungdomar/ År

BMI 40, eller 35 med samsjuklighet samt en önskan om kirurgi

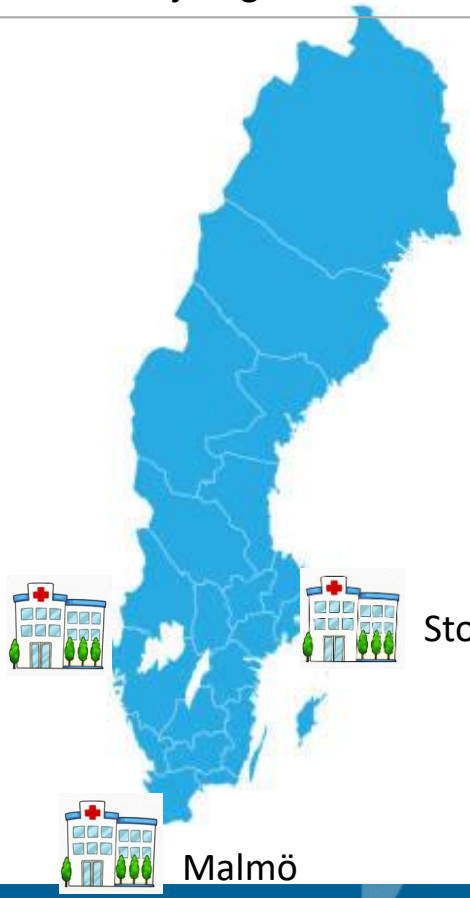

Regionalt Obesitascentrum Barn

Stockholm

Malmö

Teambedömning

Barnläkare
Barnsjuksköterska
Barnpsykolog
Dietist
Fysioterapeut
Kurator
Administratör

Missbruk
Suicidalitet
Psykos
Tidigare bukkirurgi

BMI 40, eller 35 med samsjuklighet

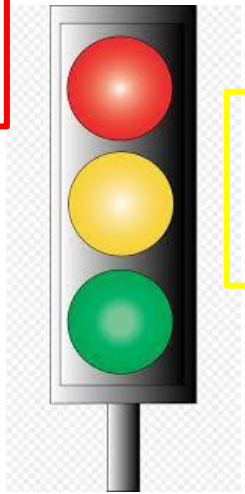

Rökning
Social situation
Intellektuell funktionsnedsättning

National Advisory Network SISU
BOARD
Remiss Kirurgklinik

Viktminskning efter gastric by pass operation

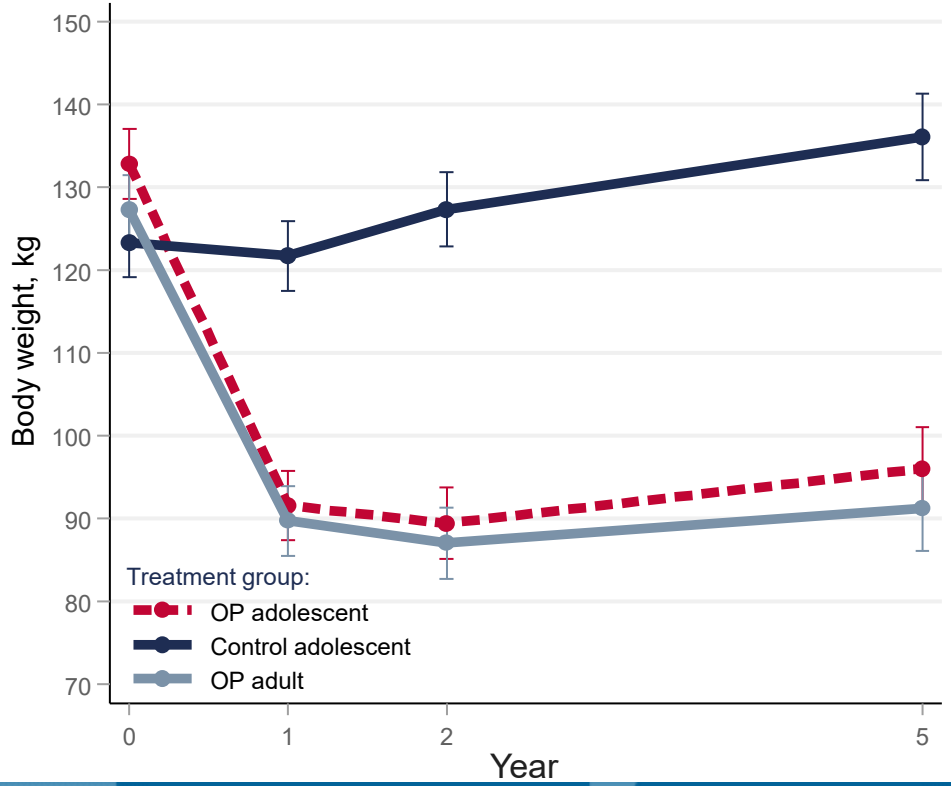

Patientfall – gastric bypassoperation

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

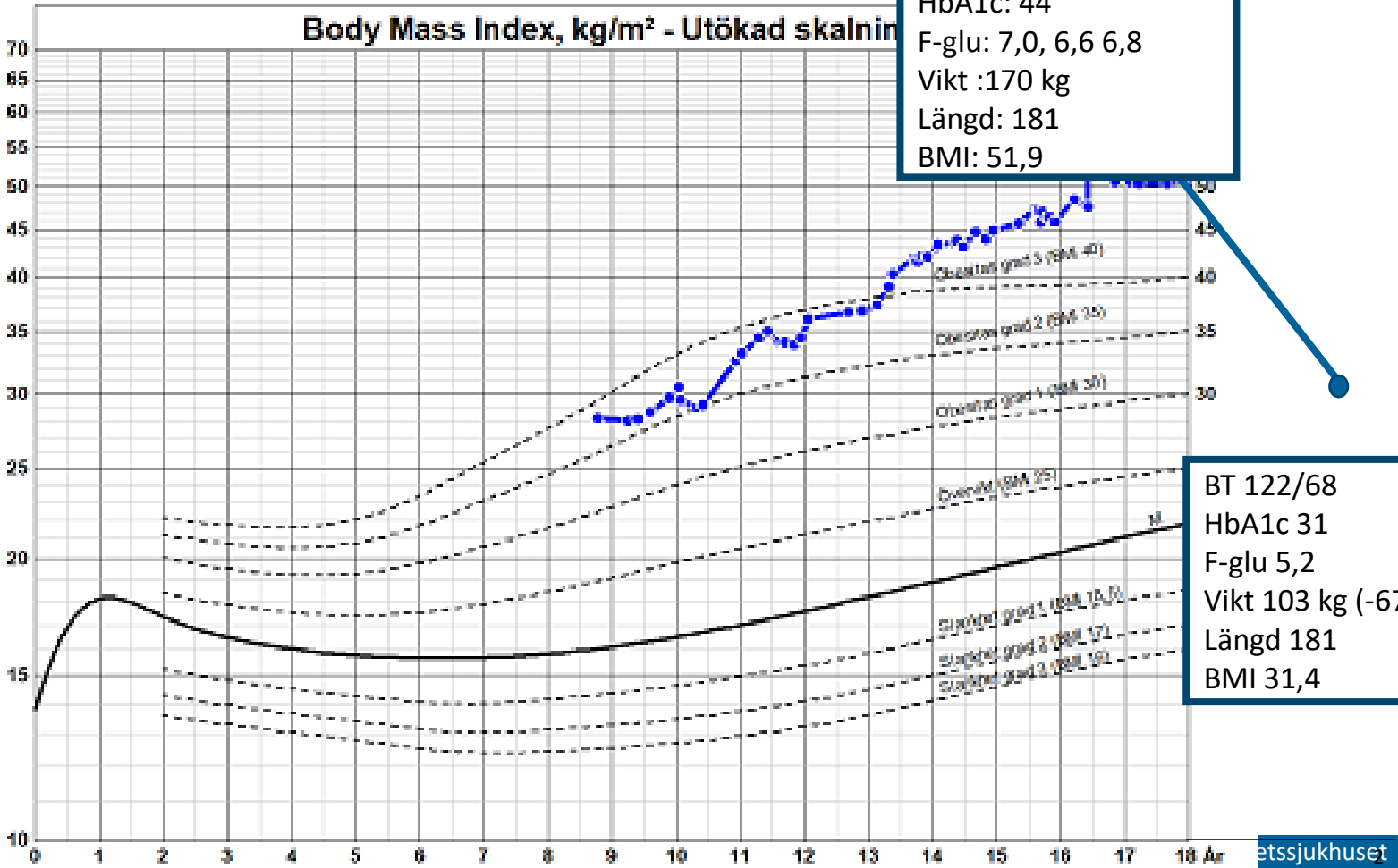
Body Mass Index, kg/m² - Utökad skalnin
BT: Enalapril 20 mg
1x1
HbA1c: 44
F-glu: 7,0, 6,6 6,8
Vikt :170 kg
Längd: 181
BMI: 51,9
BT 122/68
HbA1c 31
F-glu 5,2
Vikt 103 kg (-67)
Längd 181
BMI 31,4
70
65
60
55
50
45
40
35
30
25
20
15
10
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18 År

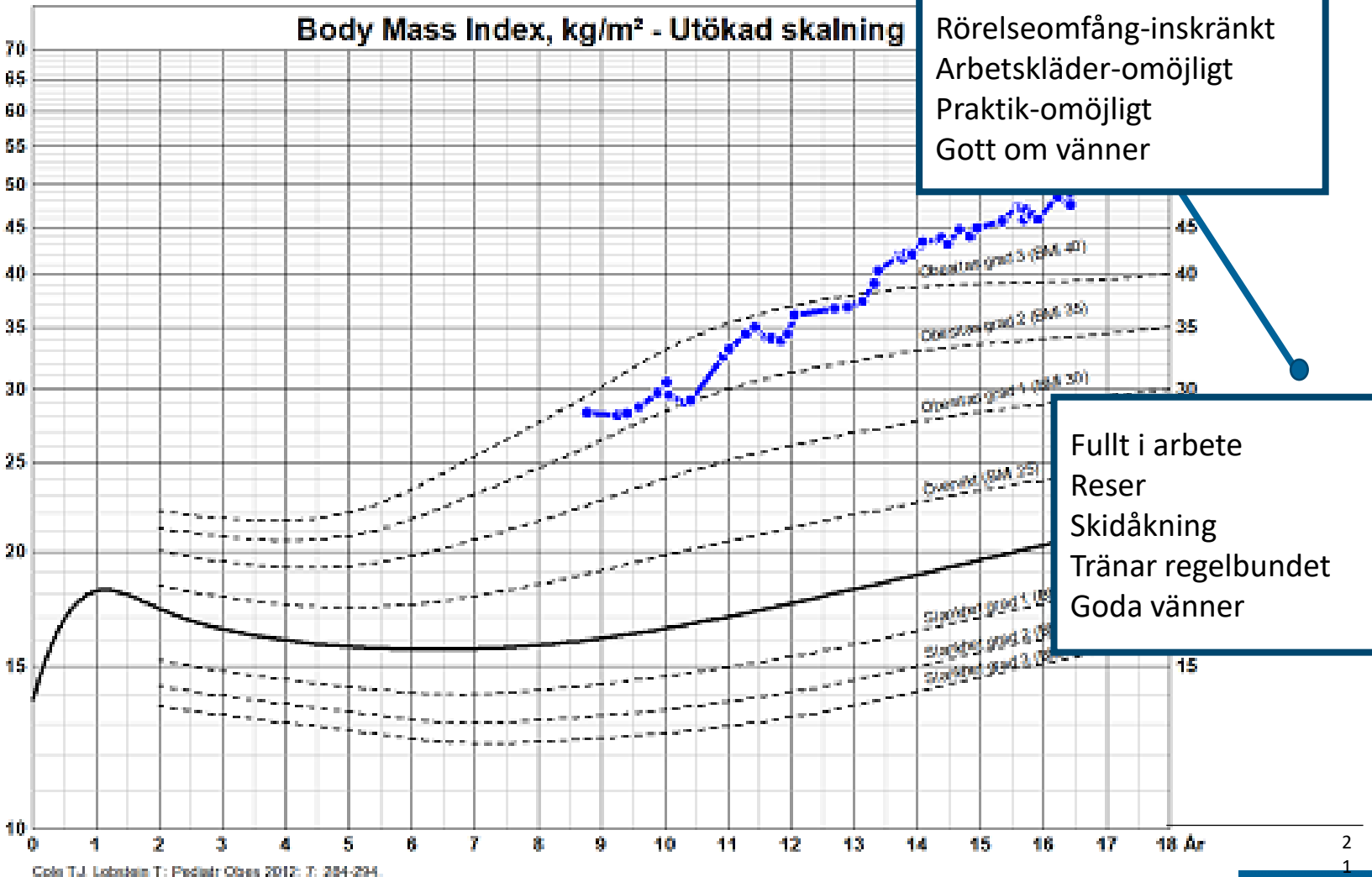
Body Mass Index, kg/m² - Utökad skalning
Rörelseomfång-inskränkt
Arbetskläder-omöjligt
Praktik-omöjligt
Gott om vänner
Fullt i arbete
Reser
Skidåkning
Tränar regelbundet
Goda vänner
Cole TJ, Lobstein T; Pediatr Obes 2012; 7: 284-294.
Kanberg J, Luo ZC, Albertsson Wikland K, Acta Paediatrica 90: 1427-1434, 2001.
PC PAL OCX Ver 3.0.0.23

DEXA efter gastric by pass operation

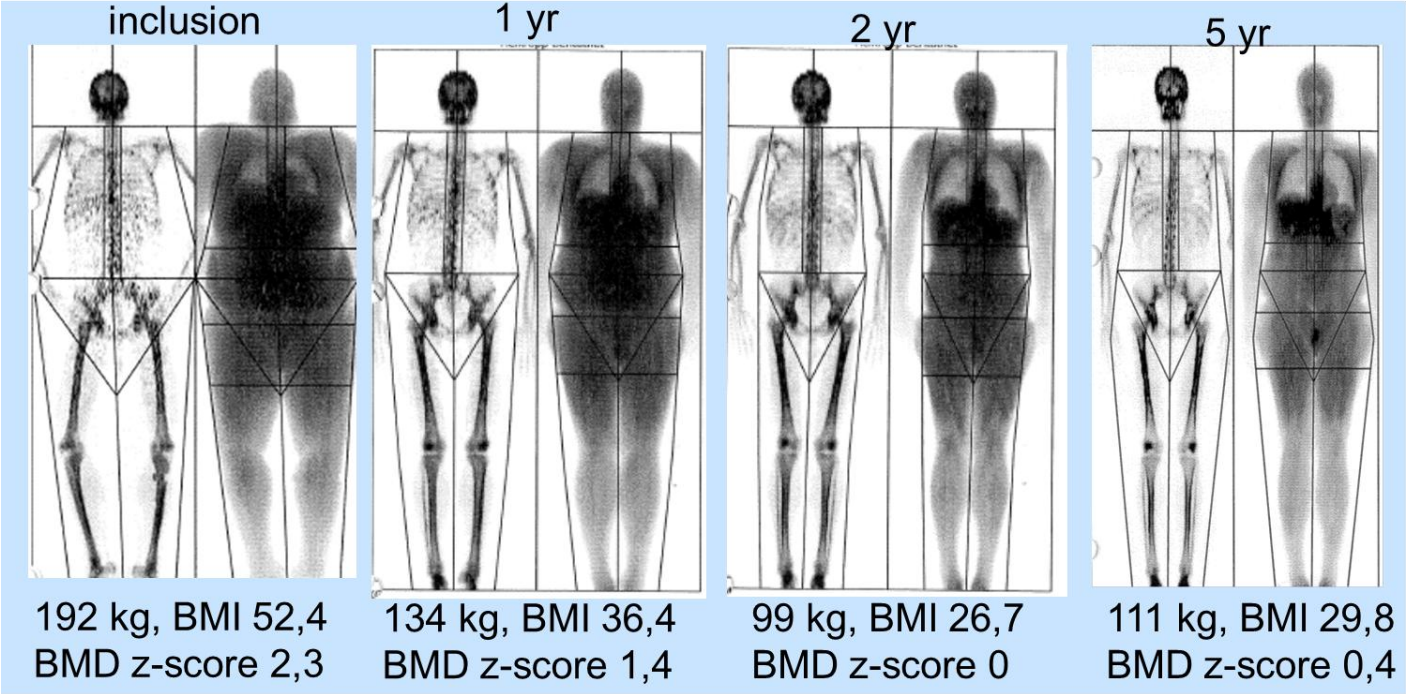

Forskning

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

› BMJ Open. 2022 Nov;12(11):e064893. doi: 10.1136/bmjopen-2022-064893.

Adolescents' and professionals' experiences of metabolic and bariatric surgery and requirements for preoperative and postoperative support through mHealth: a qualitative study

Ulrika Müssener [1], Malin Örn [2], Torsten Olbers [3], Marie Löf [4 5], Lovisa Sjögren [2 5 6]

Affiliations + expand

PMID: 36332966 PMCID: PMC9639096 DOI: 10.1136/bmjopen-2022-064893

› Obes Sci Pract. 2025 Mar;29(1(2):e70070. doi: 10.1002/osp4.70070. eCollection 2025 Apr.

Long-Term Experience of Undergoing Metabolic and Bariatric Surgery as an Adolescent

Malin Örn [1 2], Kajsa Järvholm [3 4], Eva Gronowitz [1], Jovanna Dahlgren [1], Torsten Olbers [5], Lovisa Sjögren [1 2], My Engström [6 7]

Affiliations + expand

PMID: 40160894 PMCID: PMC11953995 DOI: 10.1002/osp4.70070

Två studier om viktkirurgi hos ungdomar

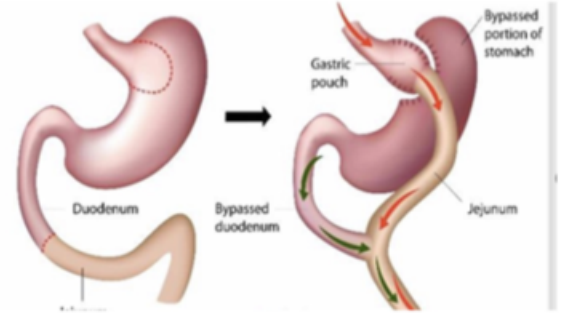

1. Stöd före och efter viktkirurgi

- Ungdomars och vårdpersonals erfarenheter

2. Hur är det att ha genomgått viktkirurgi som ungdom?

- Erfarenheter 10 år efter operationen

Müssener et al. 2022 | Örn et al. 2025

Vad lärde vi oss?

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Kommunikation och bemötande

God kommunikation och ett personligt bemötande är **avgörande för framgångsrik behandling**.

mHealth som komplement

mHealth kan komplettera fysiska möten och möjliggöra **ökad tillgänglighet** och **individanpassat stöd**.

Deltagarnas behov och önskemål

Individanpassad och tillgänglig vård

Före och efter MBS.

Realistiska förväntningar

Tydlig information om risker och komplikationer inför operationen.

Långsiktigt stöd

Rätt hjälp vid behov och uppföljning utifrån individuella behov.

Respektfullt bemötande

Ett icke-dömande och stöttande bemötande är centralt.

Hur är den långsiktiga upplevelsen av att genomgå gastric bypassoperation som tonåring?

10 år efter operationen

Positiva erfarenheter

Ångrade inte operationen
Majoriteten skulle rekommendera den till andra i samma situation.

Önskan om ett vanligt liv
Att kunna leva ett liv som sina jämnåriga var en central drivkraft.

Bestående viktnedgång
De flesta bibehöll sin viktnedgång över tid.

Utmaningar och behov

Stor livsomställning
Psykosocialt stöd och tät uppföljning var viktigt.

Fortsatt aptitpåverkan
Majoriteten upplevde fortsatt effekt på aptiten.

Oro för viktuppgång
Kvarstod hos flera över tid.

Sammanfattning

Psykosocialt stöd och socialt nätverk
Är viktiga före och efter MBS.

Psykisk hälsa och NPF
Behöver uppmärksammas inför kirurgi.

Tidpunkt för kirurgi
Majoriteten av deltagarna upplevde i efterhand att tonåren var en lämplig tidpunkt för MBS.

Tillgänglig och individanpassad vård
Digitala verktyg kan underlätta och komplettera den fysiska vården.

Långsiktig uppföljning
Majoriteten hade inte tagit ordinerade kosttillskott och gick inte på årliga kontroller.

En deltagares erfarenhet – 10 år efter MBS

”Men allt blev ju lättare… att röra sig och allt… hitta kläder och passa in bland folk… för man stack ju alltid ut innan….”

Frågor?

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Tack!

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Risker, biverkningar med gastric bypassoperation

- All kirurgi innebär risk för komplikationer. Kliniken där våra patienter opereras visar statistik på 2-3 % risk för komplikationer av mer allvarlig natur inom 30 dagar (läckage, blödning och tarmvred). Viktigt med tidig diagnos och behandling. Risken för dödsfall är 0,03 %.
- På lång sikt finns en liten risk för tarmvred efter en gastric bypassoperation. Problem med tarmvred understiger nu 1 %. Tarmvred behandlas med titthålsoperation.
- Andra biverkningar är att man inte klarar av att etablera bra matvanor eller får besvär av tex dumping om man äter för mycket, för snabbt, sockerrik eller för fet mat.
- Vitaminupptaget försämras vilket innebär att man måste ta vitamintillskott hela livet.

Obesitaskirurgi- hur?

